

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการประเมินและเกณฑ์ในการแปลความหมายผลการประเมิน
5. กรอบประเด็นในการประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ ได้แก่ ครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2555 เป็นครูจำนวน 2,663 คนและนักเรียนจำนวน 49,769 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการและนักเรียนที่สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2555 แบ่งเป็น ครูจำนวน 126 คน จำนวน นักเรียนจำนวน 398 คน โดยใช้วิธีการสุ่มดังนี้

1. ครู ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) โดยเลือกจากคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่โรงเรียนละ 3 คน โรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนละ 3 คนและโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนละ 2 คนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 126 คน
2. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) โดยมีลำดับขั้นตอนในการสุ่มดังนี้
 - 2.1 แบ่งโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวน 398 คน

2.3 สุ่มนักเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็นระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบบสอบถามมีจำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้สำหรับครูผู้รับผิดชอบโครงการ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ใน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ใช้สำหรับนักเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ใน 2 ด้านคือ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2. ศึกษาทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการและกำหนดรูปแบบของการประเมิน

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามรูปแบบการประเมิน CPO

3. กำหนดตัวชี้วัดและกรอบประเด็นในการประเมิน

4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยแบบสอบถามที่ใช้สอบถามครูจะประกอบด้วย ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการและแบบสอบถามที่ใช้สอบถามนักเรียนจะประกอบด้วย ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการ ตามรูปแบบที่ใช้ในการประเมินคือรูปแบบของ CPO

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำไปปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนลงความเห็นว่าคุณค่าในแต่ละข้อวัดได้ตรงประเด็นที่ต้องการหรือไม่ โดยข้อที่มีค่าความสอดคล้อง เท่ากับ +1 ไม่แน่ใจ เท่ากับ 0 และข้อที่ไม่สอดคล้อง เท่ากับ -1 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 6.1 รองศาสตราจารย์บุญรักษ์ ดันต์เจริญรัตน์ ข้าราชการบำนาญมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 6.2 ดร.ปัทมวิษณุ ไบกุลลาบ อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 6.3 ดร.ชนมชกรณ์ วรอินทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 6.4 ดร.สมหมาย อ๋าดอนกลอย อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 6.5 นายประสงค์ สินเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี
7. นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มาคำนวณตามสูตรเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการถาม จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117) ซึ่งผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าตั้งแต่ .60 - 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกข้อ
8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข
9. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูที่รับผิดชอบโครงการและนักเรียนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (α) โดยแบบสอบถามฉบับของครูมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามฉบับของนักเรียน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 (ดังแสดงในภาคผนวก)
10. นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกลับคืนโดยทางไปรษณีย์ ส่งแบบสอบถามจำนวน 524 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 524 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูลบุุขม ศรีสะอาด (บุุขม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยผู้ประเมินกำหนดให้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่า “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบประเด็นในการประเมิน

ในการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบประเด็นในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย การประเมินปัจจัยพื้นฐานและสภาวะแวดล้อม กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและผลผลิตของโครงการดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 กรอบประเด็นในการประเมินโครงการ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. การประเมินปัจจัยพื้นฐานและสภาวะแวดล้อม	1.ความสอดคล้องของโครงการ - ความต้องการจำเป็น - ความเป็นไปได้ - วัตถุประสงค์ - ความพร้อมของโครงการ	- ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่าเป็น "ผ่าน" เกณฑ์การประเมิน
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ	1. การจัดอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 2. การให้บริการอนามัยโรงเรียน 3. สุขศึกษาในโรงเรียน 4. โภชนาการและสุขาภิบาลอาหาร 5. การออกกำลังกาย กีฬาและสันทนาการ	- ครูผู้รับผิดชอบโครงการ - นักเรียน	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่าเป็น "ผ่าน" เกณฑ์การประเมิน